

Sygn. akt III AUa 1238/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 października 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Daria Stanek
Sędziowie:	SA Grażyna Czyżak SA Iwona Krzeczowska-Lasoń

po rozpoznaniu w dniu 6 października 2020 r. w Gdańsku na posiedzeniu niejawnym

sprawy W. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do renty w związku ze służbą wojskową

na skutek apelacji W. S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku, VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 2 czerwca 2020r., sygn. akt VII U 2276/18

oddala apelację.

SSA Daria Stanek SSA Grażyna Czyżak SSA Iwona Krzeczowska-Lasoń

Sygn. akt III AUa 1238/20

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 marca 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił W. S. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku ze służbą wskazując, że komisja lekarska pozwanego orzeczeniem z dnia 12 marca 2017r. ustaliła, iż ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył W. S., wnosząc o przyznanie mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową. Ubezpieczony nie zgodził się z oceną jego stanu zdrowia.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zaprezentowaną w zaskarżonej decyzji.

Wyrokiem z dnia 2 czerwca 2020 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie o sygn. akt VII U 2276/18 oddalił odwołanie W. S..

Podstawę tego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia i rozważania Sądu pierwszej instancji. Ubezpieczony W. S., urodzony w dniu (...), złożył do pozwanego organu rentowego wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową. Uprzednio Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłacił ubezpieczonemu rentę z tytułu niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową za okres od dnia 1 czerwca 1994r. do 30 listopada 2001r. Za okres od 1 grudnia 2001r. do 31 października 2017r. była wypłacana renta z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie służby wojskowej, lecz bez związku ze służbą wojskową. W czasie odbywania zasadniczej służby wojskowej podczas pobytu w bibliotece na terenie jednostki wojskowej ubezpieczony W. S. doznał w dniu 4 marca 1994r. urazu czaszki ze stłuczeniem oczodołu lewego. Orzeczeniem Rejonowej Wojskowej Komisji Lekarskiej Marynarki Wojennej z dnia 31 maja 1994r. rozpoznano u W. S. przebyte stłuczenie gałki ocznej lewej ze wstrząśnieniem siatkówki i następową pourazową degeneracją plamki żółtej oka lewego i ustalono, że ubezpieczony jest czasowo niezdolny do służby wojskowej na okres 12 miesięcy, z powodu schorzenia nie pozostającego w związku ze służbą wojskową. Z dniem 14 czerwca 1994r. ubezpieczony został zwolniony z odbywania czynnej zasadniczej służby wojskowej.

W związku ze złożonym wnioskiem o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności w związku ze służbą wojskową stan zdrowia ubezpieczonego został poddany ocenie lekarza orzecznika pozwanego, który w opinii lekarskiej z dnia 28 listopada 2017r. r. rozpoznał u ubezpieczonego encefalopatię pourazową, zespół psychoorganiczny charakteropatyczny, niedowidzenie oka lewego i stwierdził, że ubezpieczony jest nadal częściowo niezdolny pracy do października 2020r., bez związku ze służbą, ale powstałą w czasie odbywania służby wojskowej. Powyższe orzeczenie zostało przekazane do ponownego rozpoznania komisji lekarskiej organu z uwagi na zarzut wadliwości orzeczenia.

Lekarz konsultant okulista w opinii z dnia 6 marca 2018r. rozpoznał u ubezpieczonego stan po urazie tępym oka w 1994r. Obecnie stan narządu wzroku nie utrudnia aktywności zawodowej.

Komisja lekarska w orzeczeniu z dnia 12 marca 2018r. rozpoznała u ubezpieczonego W. S. stan po urazie tępym oka lewego w 1994r. oraz padaczkę z napadami rzadkimi i ustaliła brak podstaw do stwierdzenia długotrwałej niezdolności do pracy. Zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzją z dnia 29 marca 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił W. S. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku ze służbą wskazując, że komisja lekarska pozwanego orzeczeniem z dnia 12 marca 2017r. ustaliła, iż ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy.

W toku postępowania przed sądem pierwszej instancji przeprowadzono dowód z opinii biegłego z zakresu **neurologii, psychiatrii i okulistyki** celem ustalenia niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania służby wojskowej.

Biegła neurolog A. R. rozpoznała u ubezpieczonego W. S. encefalopatię pourazową w postaci padaczki z napadami częściowymi złożonymi i sporadycznie uogólnionymi, bóle głowy pourazowe, zaburzenia lękowo depresyjne w wywiadzie i stwierdziła, iż ubezpieczony jest długotrwale częściowo niezdolny do pracy zgodnej z kwalifikacjami zawodowymi. Biegła wyjaśniła, iż ubezpieczony doznał w okresie pełnienia służby wojskowej w 1994 r. urazu głowy. Początkowo leczony był głównie z powodu doznanych obrażeń gałki ocznej lewej, jednak w 1998 r. rozpoznano u niego padaczkę pourazową traktując uraz z 1994 r. jako przyczynę wystąpienia napadów. Napady występują u ubezpieczonego aktualnie z częstotliwością do kilku w miesiącu. W badaniu MRI wykazano prawidłowy obraz mózgowia, co jednak nie wyklucza zaburzeń napadowych, podobnie prawidłowy jest zapis EEG. Zwrócono uwagę, iż EEG z 2014 r. miało zapis nieprawidłowy i z tego powodu do października 2017 r. ubezpieczony był uznany za częściowo niezdolnego do pracy. **W opinii biegłego niezdolność do pracy częściowa istnieje u ubezpieczonego nadal na okres 3 lat po październiku 2017 r., biorąc pod uwagę charakter wykonywanej przez niego pracy i kwalifikacje zawodowe. Niemniej jednak udokumentowane zaburzenia napadowe występują od 1998 r., co należy uznać za datę początkową powstania niezdolności do pracy.** Zaburzenia napadowe rozpoznano u ubezpieczonego w 1998 r. Załączona dokumentacja medyczna z opisami wizyt od 1995 r. nie potwierdza zaburzeń napadowych w okresie wcześniejszym. Lek Tegretol

był zastosowany u ubezpieczonego w celach przeciwbólowych, gdyż badany zgłaszał nasilone bóle głowy nad lewym oczodołem.

Biegły okulista W. N. rozpoznając u ubezpieczonego niezborność oczu, stan po wstrząśnieniu siatkówki oka lewego wskazał, iż ubezpieczony przy ostrości oka prawego 1,0 z korekcją okularową i oka lewego 0,7 z korekcją okularową jest **zdolny do pracy zarobkowej**.

Biegły psychiatra A. G. rozpoznał u ubezpieczonego zaburzenia osobowości o typie osobowości neurotycznej z komponentą lękliwej nieznacznie upośledzające sprawność ustroju, zaburzenia depresyjno - lękowe nieznacznie nasilone i okresowo pogłębiane reaktywnie, podejrzenia encefalopatii pourazowej w wywiadzie. Biegły wskazał, iż ubezpieczony od roku 1994 zdradzał zaburzenia osobowości z upośledzeniem zdolności adaptacyjnych i tendencjami do autoagresji. Zaburzenia te ujawniły się w sytuacji stresowej uwarunkowanej warunkami służby wojskowej pod postacią zaburzeń depresyjno-lękowych. Doszło wówczas do zatrucia lekami, ale nie potwierdzono zaburzeń stanu psychicznego w nasileniu czyniącym go niezdolnym do służby wojskowej. W aktach sprawy nie ma dokumentacji potwierdzającej fakt leczenia psychiatrycznego przed 2018 r. Rozpoznanie zaburzeń nerwicowych o obrazie depresyjno-lękowym było stawiane okresowo przez neurologa i było to rozpoznanie choroby współistniejącej, nieznacznie nasilonej, która nigdy nie była samodzielną przyczyną orzekania niezdolności do pracy. W zakresie stanu psychicznego biegły nie znalazł podstaw do rozpoznania organicznych pourazowych zaburzeń osobowości okresowo rozpoznawanych przez organ rentowy jako charakteropatyczne. Dostępna dokumentacja i wyniki badań nie dają podstaw do tezy, iż doszło wówczas do uszkodzenia OUN. Zaburzenia o obrazie nerwicowym i reaktywnym wraz z nadużyciem leków ubezpieczony zdradzał już przed urazem. Orzekana niezdolność do pracy nie była natomiast nigdy związana z zaburzeniami stanu psychicznego. **Obecne zaburzenia są nieznacznie nasilone i mają uwarunkowanie głównie reaktywne i nie skutkują powstaniem niezdolności do pracy. Ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy, tak w związku z służbą, jak i bez związku.**

Biegły neurolog J. K. rozpoznał u ubezpieczonego W. S. padaczkę i stan po urazie głowy w dniu 04 marca 1995 r. ze stłuczeniem gałki ocznej lewej. W ocenie biegłego neurologa stan zdrowia strony nie wskazuje, że ubezpieczony utracił częściowo zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu z przyczyn neurologicznych. Przyczyną niezdolności do pracy są objawy padaczki - napady padaczkowe występują do kilku razy w miesiącu, taka częstość napadów w znacznym stopniu ogranicza zdolność do pracy. Przy rozpoznaniu padaczki przeciwwskazana jest praca na wysokości, prowadzenie pojazdów mechanicznych, obsługa urządzeń będących w ruchu lub pod napięciem elektrycznym – ubezpieczony nie może zatem przy takim rozpoznaniu wykonywać pracy zgodnej z wyuczonym zawodem (kierowca mechanik). Może jednak wykonywać np. podstawowe prace fizyczne poniżej kwalifikacji (z wyżej wymienionymi ograniczeniami jak u osoby z rozpoznaną padaczką). **Nie można zatem stwierdzić, iż jest niezdolny do wykonywania jakiejkolwiek pracy i tym samym jest osobą całkowicie niezdolną do pracy.** Biorąc pod uwagę charakter schorzenia, mimo nikłego rokowania, ilość napadów padaczkowych może ulec zmniejszeniu w wyniku leczenia, zatem niezdolność do pracy jest okresowa do 31 stycznia 2023 roku (tj. okres trzech lat do obecnego badania przez biegłego). Dalej biegły wyjaśnił, iż częściowa niezdolność do pracy wystąpiła u ubezpieczonego w październiku 1998 roku (pierwsze odnotowane w dokumentacji z poradni neurologicznej jednoznaczne zaburzenia napadowe w październiku 1998 roku, ze zwiększeniem dawki leku przeciwpadaczkowego - Tegretolu, z dawki stosowanej przy bólach głowy do dawki terapeutycznej stosowanej w padaczce, chorobę potwierdzono pierwszym badaniem EEG w listopadzie 1998 roku). **Częściowa niezdolność do pracy nie powstała w czasie odbywania czynnej służby wojskowej. W ocenie biegłego neurologa częściowa niezdolność do pracy nie powstała w związku ze służbą wojskową.** W czasie pobytu w jednostce wojskowej ubezpieczony doznał urazu głowy - zdarzenie wystąpiło jednakże w czasie pobytu w bibliotece, a nie w czasie jednoznacznego wykonywania czynności służby wojskowej. Poza tym doznany uraz głowy spowodował stłuczenie oka lewego, a brak w badaniach TK głowy jakichkolwiek jednoznacznych zmian pourazowych w mózgowiu, na podstawie których można orzec, iż padaczka występująca u powoda jest związana z przedmiotowym urazem głowy w dniu 04 marca 1994 roku. Pierwsze napady padaczkowe wystąpiły również po okresie czterech lat od zakończenia służby wojskowej, a nie w trakcie jej trwania. Nadto wyjaśniono, iż co do rozpoznanego zespołu cieśni nadgarstka, to objawy

rozpoczęły się kilkanaście lat po zakończeniu służby wojskowej. W badaniu przewodnictwa nerwowego wykazano ponadto cechy jedynie niewielkiego stopnia nasilonego zespołu cieśni nadgarstka prawego, które jak najbardziej mogło się rozwinąć jako schorzenie samoistne w ciągu kilkunastu lat zwykłego lub nadmiernego obciążania rąk, po zakończeniu służby. Współistniejące cechy uszkodzenia nerwów obwodowych o typie polineuropatii również wskazują na samoistny, a nie związany ze służbą wojskową, charakter uszkodzenia.

Sąd Okręgowy zważył, że opinie wydane w sprawie przez biegłego neurologa, okulistę i psychiatrę zostały sporządzone w sposób rzeczowy i konkretny, zawierają jasne, logiczne i przekonujące wnioski. Zostały one uzasadnione w sposób wyczerpujący i zgodny z wiedzą medyczną posiadaną przez biegłych. Opinie te zostały wydane po analizie przedłożonej przez ubezpieczonego dokumentacji lekarskiej i w oparciu o wyniki badań znajdujące się w aktach ZUS i w aktach niniejszej sprawy. Wyczerpująco zostało opisane stwierdzone u ubezpieczonego schorzenie i ich wpływ na jego zdolność do pracy. Tym samym Sąd pierwszej instancji nie znalazł podstaw do podważenia opinii biegłych, uznając, iż stanowią one wiarygodną podstawę do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Sąd Okręgowy podkreślił, że zgodnie z ustawą o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin wynika w sposób jednoznaczny, że prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową przysługuje żołnierzowi zwolnionemu z czynnej służby wojskowej w związku z jego inwalidztwem wojskowym. Warunkiem koniecznym do uzyskania powyższego uprawnienia jest więc :

-zaliczenie do jednej z grup niezdolności do pracy tj. całkowitej lub częściowej

-całkowita lub częściowa niezdolność do pracy musi powstać w czasie odbywania czynnej służby wojskowej lub w ciągu 3 lat od zwolnienia ze służby.

Istotne jest więc nie tylko obecnie stwierdzenie całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy lecz również związek czasowy stwierdzonej aktualnie częściowej lub całkowitej niezdolności do pracy ze służbą wojskową. Obecnie stwierdzona niezdolność do pracy musi wiązać się czasowo ze służbą wojskową. Nie wystarczy jedynie chronologiczna ciągłość niezdolności do pracy bez względu na przyczynę.

Sąd pierwszej instancji zauważył, że w niniejszej sprawie nie budziło wątpliwości, że ubezpieczony W. S. aktualnie jest częściowo niezdolny do pracy z powodu padaczki, jednak nie został spełniony drugi warunek i tak określona częściowa niezdolność do pracy związana ze schorzeniem neurologicznym nie powstała w czasie służby wojskowej, ani w okresie 3 lat od zwolnienia tej służby tj. do 14 czerwca 1997r. Częściowa niezdolność do pracy związana z padaczką powstała dopiero październiku 1998r. w związku z odnotowaniem po raz pierwszy w dokumentacji medycznej napadów oraz wdrożeniem leczenia przeciwpadaczkowego. W dokumentacji medycznej nie ma też zapisów o wcześniejszym leczeniu, jak również o skargach ubezpieczonego wskazujących na tło padaczkowe. Podobnie badanie TK głowy wykonane po urazie w 1994r. nie wskazywały na zmiany pourazowe w mózgowiu. Późniejsze schorzenia kardiologiczne (zawał serca, choroby nowotworowe) powstałe już po upływie 3 lat od zakończenia służby nie mogą być zdaniem Sądu Okręgowego powodem do przyznania renty w związku ze służbą wojskową. Schorzenia te nie mają bowiem żadnego związku czasowego ze służbą wojskową. Podobnie w odniesieniu do padaczki, będącą aktualnie przyczyną częściowej niezdolności do pracy, a którą stwierdzono dopiero w październiku 1998r.

Tym samym Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do podważenia opinii biegłych sądowych i w związku z powyższym, na podstawie przeprowadzonego postępowania dowodowego uznał, iż ubezpieczony W. S., który jest aktualnie częściowo niezdolny do pracy z powodu padaczki, która nie powstała w czasie trwania służby wojskowej, ani w ciągu 3 lat od jej ustania, a jednocześnie stan narządu wzroku i stan psychiczny nie powoduje obecnie u ubezpieczonego niezdolności do pracy, to nie spełnia przesłanek do uzyskania świadczenia rentowego na podstawie ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin, ewentualnie może ubiegać się o prawo do renty na zasadach ogólnych, o ile zostałyby spełnione przesłanki wskazane w ustawie o ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270 j.t. ze zm.).

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd pierwszej instancji orzekł jak w sentencji wyroku.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł ubezpieczony, zaskarżając wyrok w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił nierozpoznanie istoty sprawy. Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez przyznanie prawa do renty z ogólnego stanu zdrowia z tytułu częściowej niezdolności do pracy bez związku ze służbą wojskową.

W uzasadnieniu apelacji ubezpieczony wskazał, że do dnia 31 października 2017 r. był uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy bez związku ze służbą wojskową, która powstała od czasu służby wojskowej. W dniu 30 października ubezpieczony wystąpił o ustalenie prawa do dalszego świadczenia tj. takiego, które jego zdaniem dotąd posiadał. Ubezpieczony podniósł, że niezrozumiałe są dla niego działania organu rentowego, który pomimo pogorszenia stanu zdrowia uznał, że nie jest on już niezdolny do pracy. Zdaniem ubezpieczonego fakt wypłaty renty z tytułu niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową za okres od 1 czerwca 1994 r. do 30 listopada 2001 r. oraz za okres od 1 grudnia 2001 r. do 31 października 2017 r. z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie służby wojskowej, lecz bez związku ze służbą wojskową determinuje prawo do dalszego świadczenia przyznanego bez związku ze służbą wojskową. Ubezpieczony powołał się na opinię biegłego neurologa J. K., który w związku z rozpoznaniem padaczki stwierdził okresową do 31 stycznia 2023 r. niezdolność do pracy.

Pismem z dnia 25 sierpnia 2020 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku – III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zobowiązał organ rentowy do wyjaśnienia przyczyn przyznania W. S. prawa do renty w latach 1994-2017, najpierw w związku ze służbą wojskową (od 1 czerwca 1994 do 31 grudnia 1998 r.), a od 1 stycznia 1994 r. do 31 października 2017 r. bez związku ze służbą wojskową, tj. łącznie przez 23 lata skoro orzeczeniem Rejonowej Komisji Lekarskiej z 31 maja 1994 r. ustalono brak związku stanu zdrowia ubezpieczonego ze służbą wojskową odbywaną od 20 kwietnia 1993 r. do 14 czerwca 1994 r., które to orzeczenie podtrzymały (...) w G. orzeczeniami z 25 stycznia 2006 r. oraz 21 lutego 2008 r., a także jak ubezpieczony ma spełnić w takiej samej sytuacji przesłanki dla nabycia prawa do renty z ogólnego stanu zdrowia, skoro jest osobą częściowo niezdolną do pracy, a nigdy nie pracował, albowiem organ rentowy wypłacał mu rentę przez 23 lata.

W odpowiedzi na powyższe zobowiązanie organ rentowy wskazał, że prawo do renty inwalidy wojskowego w związku ze służbą wojskową w okresie od 1 czerwca 1994 r. do 31 grudnia 1998 r. zostało przyznane w oparciu o orzeczenie Wojewódzkiej Komisji Lekarskiej do Spraw Inwalidztwa i Zatrudnienia z dnia 7 grudnia 1994 r. oraz Obwodowej Komisji Lekarskiej do Spraw Inwalidztwa Zatrudnienia z dnia 27 grudnia 1995 r. Następnie od 1 stycznia 1999 r. do 31 października 2017 r., w oparciu o orzeczenia lekarza orzecznika (pierwsze z dnia 30 listopada 1998 r.), ubezpieczonemu przyznane było prawo do renty bez związku ze służbą wojskową. Organ rentowy wskazał, że zgodnie z art. 14 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych orzeczenie lekarza orzecznika od którego nie wniesiono sprzeciwu lub co do którego nie zgłoszono zarzutu wadliwości albo orzeczenie komisji lekarskiej, stanowi dla organu rentowego podstawę do wydania decyzji w sprawie świadczeń przewidzianych w ustawie, do których prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji.

Analogiczny przepis zawarty był również w § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25.06.1983 r. w sprawie zasad działania komisji lekarskich do spraw inwalidztwa zatrudnienia, trybu odwoławczego oraz sprawowania nadzoru nad działalnością tych komisji, który obowiązywał w dniu przyznania ubezpieczonemu prawa do renty inwalidy wojskowego w związku ze służbą wojskową. Zgodnie z tym przepisem orzeczenie obwodowej komisji lekarskiej, od którego nie wniesiono odwołania i co do którego nie zgłoszono zarzutu wadliwości, oraz orzeczenie wojewódzkiej komisji lekarskiej stanowiąc podstawę do wydania decyzji w sprawach świadczeń uzależnionych od inwalidztwa.

W odpowiedzi na wątpliwość Sądu odnośnie możliwości spełnienia przez ubezpieczonego przesłanki dla nabycia prawa do renty z ogólnego stanu zdrowia, mając na uwadze fakt, że jest on osobą częściowo niezdolną do pracy, a nigdy nie pracował, albowiem organ rentowy wypłacał mu rentę przez 23 lata, organ rentowy wskazał, że w kwestii ustalenia ewentualnych uprawnień do renty z tytułu niezdolności do pracy z ogólnego stanu zdrowia można zbadać uprawnienia W. S. do świadczeń ustalanych w myśl przepisu art. 58 ust. 3 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o

emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W tym celu ubezpieczony może złożyć w Oddziale ZUS wniosek o przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy oraz wszystkie dokumenty dotyczące okresów przebytej nauki oraz podleganie ewentualnym ubezpieczeniom społecznym. W celu udokumentowania nauki ubezpieczony winien przedłożyć świadectwa stwierdzające naukę z ewentualnym potwierdzeniem odbytych praktyk w szkołach ponadpodstawowych, ponadgimnazjalnych lub w szkole wyższej. W oparciu o przedłożone dokumenty wniosek o rentę będzie podlegał rozpoznaniu przez organ rentowy.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Sąd Apelacyjny w pełni podzielił oraz przyjął za własne ustalenia faktyczne i rozważania prawne, poczynione przez Sąd I instancji

Przypomnieć należy, że zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin - inwalidą wojskowym jest żołnierz niezawodowy Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, który jest całkowicie lub częściowo niezdolny do pracy, a niezdolność do pracy powstała w czasie odbywania czynnej służby wojskowej w okresie pokoju lub w ciągu trzech lat od zwolnienia z tej służby, jeżeli niezdolność do pracy jest następstwem chorób powstałych lub urazów doznanych w czasie odbywania służby wojskowej. W świetle ust. 2 ww. przepisu, nie uważa się za inwalidę wojskowego żołnierza zwolnionego z czynnej służby wojskowej podczas pierwszych 6 tygodni jej odbywania z powodu choroby, która powstała niewątpliwie przed stawieniem się żołnierza do służby wojskowej i nie uległa pogorszeniu wskutek tej służby.

Na podstawie art. 31 ww. ustawy - w zależności od przyczyny powstania, niezdolność do pracy może pozostawać w związku ze służbą wojskową albo bez związku z tą służbą.

Za niezdolność do pracy pozostającą w związku ze służbą wojskową uważa się niezdolność, która powstała na skutek wypadku pozostającego w związku z pełnieniem czynnej służby wojskowej w rozumieniu przepisów o świadczeniach odszkodowawczych przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą wojskową; chorób zakaźnych panujących w miejscu służbowego pobytu żołnierza; chorób powstałych w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej oraz istotnego pogorszenia stanów chorobowych w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej (art. 32 ww. ustawy).

Inwalidztwem nie pozostającym w związku ze służbą wojskową jest inwalidztwo, które powstało z innych przyczyn niż określone w związku ze służbą wojskową, jest następstwem wypadku lub choroby, których wyłączną przyczyną było udowodnione przez jednostkę wojskową umyślne lub rażąco niedbałe działanie albo zaniedbanie żołnierza naruszające obowiązujące przepisy lub rozkazy, jeżeli jego przełożeni zapewnili warunki odpowiadające tym przepisom i sprawowali we właściwy sposób nadzór nad ich przestrzeganiem, a żołnierz posiadał potrzebne umiejętności do wykonywania określonych czynności i był należycie przeszkolony w zakresie znajomości tych przepisów; jest następstwem wypadku, do którego w znacznym stopniu przyczynił się sam żołnierz będąc w stanie nietrzeźwym; zranienie, kontuzja i inne obrażenia lub choroba zostały spowodowane przez żołnierza rozmyślnie

Na podstawie art. 35 ust. 1 cyt. ustawy, renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje żołnierzowi, o którym mowa w powyżej zacytowanym art. 30 ust. 1 ww. ustawy.

Powyżej wskazane podstawy prawne nakładały na Sąd I instancji ustalenie okoliczności, czy odwołujący jest osobą niezdolną do wykonywania pracy i czy istnieje związek czasowy ewentualnej niezdolności do pracy ze służbą wojskową, odbywaną przez wnioskodawcę.

W konsekwencji, za w pełni uzasadnione należy uznać przeprowadzenie przez Sąd Okręgowy dowody z opinii biegłych lekarzy sądowych: neurologa, okulisty i psychiatry na okoliczność ustalenia istnienia niezdolności do pracy i związku czasowego niezdolności do pracy ze służbą wojskową odwołującego. Dysponują oni niezbędną wiedzą i

doświadczeniem zawodowym, a sporządzone przez nich opinie lekarskie zostały wydane w oparciu o badania oraz uwzględniały całość zgromadzonej dokumentacji lekarskiej, a nadto zawierały logiczne i rzeczowe uzasadnienia.

Biegła neurolog A. R. rozpoznała u ubezpieczonego encefalopatię pourazową w postaci padaczki z napadami częściowymi złożonymi i sporadycznie uogólnionymi, bóle głowy pourazowe, zaburzenia lękowo depresyjne w wywiadzie i po zbadaniu wnioskodawcy i zapoznaniu się z dokumentacją medyczną stwierdziła, iż ubezpieczony jest długotrwale częściowo niezdolny do pracy zgodnej z kwalifikacjami zawodowymi. Stwierdziła, że niezdolność do pracy częściowa istnieje u ubezpieczonego nadal na okres 3 lat po październiku 2017 r. biorąc pod uwagę charakter wykonywanej przez niego pracy i kwalifikacje zawodowe. Niemniej jednak udokumentowane zaburzenia napadowe występują od 1998 r., co należy uznać za datę początkową powstania niezdolności do pracy. Zaburzenia napadowe rozpoznano u ubezpieczonego w 1998 r. Załączona dokumentacja medyczna z opisami wizyt od 1995 r. nie potwierdza zaburzeń napadowych w okresie wcześniejszym.

Podobnie stwierdził biegły neurolog J. K., który wyjaśnił, iż częściowa niezdolność do pracy wystąpiła u ubezpieczonego w październiku 1998 roku (pierwsze odnotowane w dokumentacji z poradni neurologicznej jednoznaczne zaburzenia napadowe w październiku 1998 roku, ze zwiększeniem dawki leku przeciwpadaczkowego, chorobę potwierdzono pierwszym badaniem EEG w listopadzie 1998 roku). Tym samym uznał, że częściowa niezdolność do pracy ubezpieczonego nie powstała w czasie odbywania czynnej służby wojskowej. W ocenie biegłego neurologa częściowa niezdolność do pracy nie powstała w związku ze służbą wojskową.

Biegły okulista W. N. rozpoznając u ubezpieczonego niezborność oczu, stan po wstrząśnieniu siatkówki oka lewego wskazał, iż ubezpieczony przy ostrości oka prawego 1,0 z korekcją okularową i oka lewego 0,7 z korekcją okularową jest zdolny do pracy zarobkowej.

W zakresie stanu psychicznego biegły psychiatra A. G. wskazał, że niezdolność do pracy nie była nigdy związana z zaburzeniami stanu psychicznego. Obecne zaburzenia są nieznacznie nasilone i mają uwarunkowanie głównie reaktywne i nie skutkują powstaniem niezdolności do pracy. Ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy tak w związku z służbą jak i bez związku.

Wszyscy wymienieni biegli sędziwi byli zgodni, że nie zachodzi związek czasowy pomiędzy ewentualną niezdolnością do pracy wnioskodawcy a służbą wojskową, co jest warunkiem koniecznym przyznania odwołującemu spornego świadczenia. Biegli neurologzy nie kwestionowali częściowej niezdolności do pracy ubezpieczonego, jednakże niezdolność ta nie powstała w czasie pełnienia służby wojskowej, ani w okresie 3 lat od zwolnienia tej służby tj. do 14 czerwca 1997r., tylko w związku ze stwierdzoną w październiku 1998r. padaczką. Tym samym przy braku spełnienia przesłanek wskazanych w ustawie o ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych apelację ubezpieczonego należało oddalić, jako bezzasadną.

Abstrahując od powyższego podkreślić należy, że organ rentowy nie jest spójny w zakresie rozstrzygnięć podejmowanych w stosunku do W. S.. W pełni zrozumiała jest dla Sądu Apelacyjnego wyrażona w apelacji wątpliwość w stosunku do działań organu rentowego, który pomimo braku poprawy stanu zdrowia ubezpieczonego uznał, że nie jest on już niezdolny do pracy. Przyczyna takiej decyzji organu rentowego nie wynikała jednak ze zmian, które zaszły w stanie zdrowia ubezpieczonego, lecz z błędu, do którego doszło w momencie ustalenia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową za okres od 1 czerwca 1994 r. do 30 listopada 2001 r. oraz za okres od 1 grudnia 2001 r. do 31 października 2017 r. z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie służby wojskowej, lecz bez związku ze służbą wojskową determinuje prawo do dalszego świadczenia przyznanego bez związku ze służbą wojskową. Z okoliczności niniejszej sprawy wynika bowiem, że ubezpieczony nigdy nie powinien był nabyć prawa do renty na podstawie art. 35 ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin. Stąd też celem wytlumaczenia zaistniałej sytuacji pismem z dnia 25 sierpnia 2020 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku – III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zobowiązał organ rentowy do wyjaśnienia przyczyn przyznania W. S. prawa do renty w latach 1994-2017, najpierw w związku ze służbą wojskową (od 1 czerwca 1994 do 31 grudnia 1998 r.), a od 1 stycznia 1994 r. do 31 października 2017 r. bez związku ze służbą wojskową, tj. łącznie przez 23 lata. Z orzeczenia

Rejonowej Komisji Lekarskiej z 31 maja 1994 r. wynika, że nie wykazano związku stanu zdrowia ubezpieczonego ze służbą wojskową odbywaną od 20 kwietnia 1993 r. do 14 czerwca 1994 r., które to orzeczenie podtrzymały (...) w G. orzeczeniami z 25 stycznia 2006 r. oraz 21 lutego 2008 r. Organ rentowy nie wskazał jednoznacznie przyczyn swojej decyzji, udzielając odpowiedzi w sposób wymijający i niepełny.

Jednakże, mając na uwadze specyfikę polskiego systemu prawnego, w tym w szczególności zasadę praw słusznie nabytych kwestia zasadności nabytego przez ubezpieczonego prawa do renty za okres od 1 czerwca 1994 r. do 30 listopada 2001 r. oraz za okres od 1 grudnia 2001 r. do 31 października 2017 r. pozostaje poza zakresem niniejszego postępowania.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny uznał apelację za nieuzasadnioną co zgodnie z treścią art. 385 k.p.c. skutkowało jej oddaleniem.

SSA Daria Stanek SSA Grażyna Czyżak SSA Iwona Krzeczowska-Lasoń